

kutjahti. Niin siinä käydään kun ihmiset järkiintyvät. Nämä vanhat hapatukset hajoavat ja haihtuvat omaan mitättömyyteensä.

Mutta täällä Michiganin valtiossa, ei ollenkaan ollut sitä kaunista tapaa käytännössä, että esittää tuntemattomia vastatulleita toisille. Serkkuni vei minut heti raittiushaaliin ja vei siihen nurkkaan, jossa oli iso joukko palvelustyttöjä. Tervehdin heitä ystävällisesti ja sanoin terveiset siitä kaupungista, josta tulin, mutta yksikään ei vastannut tervehdykseeni. Kaikki vaan katselivat minua suu auki kuin lehmä uutta konetta. Tämä kaikki teki minuun vastenmielisen vaikutuksen.

Tässä Michiganin valtiossa tulin myös tuntemaan suomalaista luonnetta täydellisesti. En ollut täyteen kahta viikkoa ollut kylässä kun yksi serkkuni tuli ja esitti minulle erään asian ja sano, että harkitse ja katso omaa etuasi, niin tulet sen hyväksymään. Harkittuani asiaa, en voinut sitä hyväksyä missään tapauksessa, siis annoin kieltävän vastuksen. Tämä aiheutti, että sain heti vihamiehiä. Kolme kuukautta myöhemmin annettiin minulle varoitus, että minut ajetaan tuhota, sillä minua vastaan on salaliitto olemassa. Mitä hullua! Vai-tuhota! Vai salaliitto nuorta ja köyhää palvelustyttöä vastaan? Sitä en koskaan tule uskomaan, vastasin varottajalle. Mutta minulle kerrottiin koko salaliiton juoni ja tarkoitus, jossa päähenkilönä esiintyi se kaljupää, jonka tarjouksen olin hyljännyt. Siis minulle ajettiin kostaa, kostaa raastasti ja julmasti. Mitä nyt tehdä? kysyin itseltäni. Olin ilman palve uspaikkaa sillä kertaa, ilman ystäviä, ja vieraalla paikkakunnalla ja serkkuniin, jonka luona olin asunutta nyt vihasi minua. Tämä oli tuskallisin aika mitä olen elämässäni kokenut. En voinut keltään neuvoa kysyä. Kaikki olivat vielä niin tuntemattomia minulle ja minusta tuntui kuin koko maailma olisi liittoutunut minua tuhoamaan. Ja sitä ajattelin. Ajattelin itsemurhaa ensikerran elämässäni. Mutta terve järki minut siitä pelasti ja se, että Superiorin järvi oli jäässä sillä nyt oli joulukuun lopulla.

Sain paremman ajatuksen päähäni ja se oli, että jättää koko kaupunki ja sen tein. Matkalla asemalle ajattelin, että kolme kuuta on vain kulunut ja jo näin paljon olen kokenut. Itkin maailman kovuutta. Ilma oli kylmä ja kyyneleet jäätyivät poskilleni.

Sen jälkeen en ole enään koskaan tuominut tyttöjä, jotka sortuvat itsemurhaan olosuhteitten pakottamana tämän kurjan ja saastaisen maailman tappuraisella tiellä, sillä se polku, jota palvelustytöt saavat kulkea on kapea ja piikkiäinen. Mutta sanotaan, että kourallinen kokemusta on parempi kuin tynnyrillinen tietoa.

Kun saavuin takaisin M—n kaupunkiin alkoi luonto jo kau-

niisti kevättä ennustaa ja kevät kaunis oli myöskin minun nuorena sydämessäni. Se uhkui puhdasta ja viatonta rakkautta ihmisiä kohtaan kuin kevänen lähe, joka pulppuaa puhdasta ja raikkaista vettä.

Hain taas palveluspaikan Kymmenen dollaria kuukaudessa vain maksettiin palkkaa. Ei siinä ollut paljon, mutta palkat yleensä olivat kovin alhaiset silloin. Nyt ne ovat vähän siitä kohonneet, mutta ei paljon.

Toimin taas osastossa kuten ennenkin. Kului kolme kuukautta ja taas tapahtui käännekohta elämässäni. Tuli vedetyksi se ikuinen umpisolmu. Tämän jälkeen asuin vielä useita vuosia tässä kaupungissa. Osasto uskoi minulle joitakin luottotomia, jotka hoidin mitä suurimmalla huolella. Mutta kun sairastuin, niin pyysin niistä eroa, joka myöskin annettiin, kun sain puoli vuotta vuoteen omaa.

Onni ei näytä koskaan meille työläisille hymyilevän, vaan pain vastoin. Toinen onnettomuus jo toista takaa ajaa.

Me päätimme koettaa onneamme maalla. Siis lähdimme metsään tänne Minnesotan valtioon. Seuraavassa kerron havaintojani ja kokemuksiani täältä.

HAIKARAN HÄVIÖ.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta.)

“Minun mieheni asiat eivät liikutta minua” sanoi rouva Maxwell välinpitämättömästi. “Hän voi ottaa osaa vaikka kuinka laajoihin keskusteluihin minun sitä vastaan panematta!”

“Olen pahoillani siitä, että te ette kuulleet minun ja Burtonin välistä keskustelua”, sanoi opettajatar koettaen lähentyä toiselta kaulta. “Burton ja minä usein keskustelemme vakavista asioista. Hän on tunteellinen ja osaaottavainen lapsi. Hän tuntee asioita ennenkuin hän ne ajatuksissaan käsittää. Hänenlaiselle luonteelle ei ole epäterveellistä muu kuin suora totuus. Jospa vaan saisit teidät ymmärtämään tämän.”

“Sitä te ette saa”, sanoi rouva Maxwell jäykästi. “Minä inhoan teidän sellaista haluunne.”

Toivoton ilme kuvastui rouva Hillin älykkäille kasvoille. “Jospa te vaan voisitte puhella näistä asioista Burtonin kanssa kerran! Kun minä kerroin hänelle tänään iltapäivällä miten piditte häntä lähellä sydäntänne kaikki nuo pitkät kuukaudet, jolloin odotitte nähdäkseen hänen kasvonsa ja ottaaksenne hänet syliinne, niin minä tiedän, että hänen ainoa ajatuksensa oli vaan teidän suuri rakkautenne häntä kohtaan.”

Rouva Maxwellin vartalo jo antoi hieman perään, mutta silmissään vielä paloi taistelun tuli. “Minä en pidä sellaisista opetuksista”, hän sanoi päättävästi. “Ne luovat lapselle saastaisia mielikuvia.”

“Ei, jos niistä asioista oikealla tavalla puhutaan”, vastasi rouva Hill aivan yhtä päättävästi. “To-

tuuden puhumisesta voi seurata ainoastaan hyvää — todellisesta totuudesta. Olen varma siitä, että se käsitys mikä Burtonilla nyt on teistä tulee lähentämään teitä toisiinne päivä päivältä ja se tulee kasvattamaan hänessä kunnioitusta ja rakkautta teitä kohtaan. Hän luonnollisesti pitää teidän äiteyttenne kaikista kauneimpana asiana koko hänen elämässään. Ettekö käsitä tätä? Ettekö käsitä?”

Hän puhui kiihkeällä rukoilevalla äänellä, jota ei edes rouva Maxwell voinut vastustaa. Hän katsoi opettajattareen heräävällä kunnioituksen sekaisella mielenkiinnolla.

“Jospa minä vaan tietäisin miten”, hän vaikeri väsyneesti.

Rouva Hill pikaisesti tarttui tilaisuuteen. “Ettekö halua koettaa”, hän kysyi. “Se on hyvin helppoa puhukaa vain aina totta.”

Rouva Maxwell kävi yhtäkkiä kovin väsyneen ja kärsineen näköiseksi. “En voi ajatella sitä nyt. Minä menen.” — Samalla kuului epätasainen koputus ovelle. “Tule sisään”, sanoi rouva hajamielisesti ja hetken perästä, ikäänkuin kainostellen ja epäoieden tuli Burton sisälle.

“Minä, minä ajattelin, että haluan sanoa sinulle hyvää yötä, äiti”, sanoi poika anteeksi anovalla äänellä.

Sanaakaan sanomatta poistui opettajatar huoneesta.

“Mikä sai sinut siitä ajattelemaan?” kysyi äiti itseään huomaamatta kysymyksensä laatua.

Poika katsoi äitiään kainosti, mutta lapsen vilpittömyydellä: “Sinun on kovin vaikea tulla tuonne ylös ja minä ajattelin, että se on kauniimpi, että minä tulen sinun luoksesi.”

Rouva Maxwell painoi päänsä kättensä varaan ja sulki silmänsä kuin olisi hän saanut pyörtymäkohtauksen. Hän istui siten kunnes poika vähän selviinnyttyään kainoudestaan huomasi pakatut matka-arkut, ja että äidillä oli hattu päässään kuten matkalle lähtevällä.

“Mutta äiti!” huudahti poika ikävän sekaisella hämmennyksellä. “Eihän sinä mene pois nyt?”

Äiti huomasi omituisen äänenpainon pojan viime sanassa nyt ja katsoi häneen äkkiä. “Kyllä”, hän sanoi tarkastaen tutkivasti poikaansa. “Menen pois kauaksi aikaa.”

Veri kohosi pojan kasvoille, pikku huulensa värähtelivät kun hän miehuullisesti koetti pidättää poskille pyrkiviä kyyneleitä. “Et sinä voi mennä”, hän sai sanotuksi. “kun minä olen täällä.”

Äiti kumartui poikaansa kohden henkeään pidättäen. “Sinulla on täällä rouva Hill ja isä.”

“Mutta he eivät ole niinkuin minun äitini”, vastasi poika empiimättä. “Ei kukaan ole niinkuin minun äitini.”

“Miksi ei ole?” kuiskasi äiti. Poika katsoi hämmästyneenä äitiään. “No, siksi kuin minä olin sinun pikku poikasi ennenkuin kenenkään muiden. Sinähän rakastit minua ensiksi, tiedäthän; ennenkuin minä olin syn-

tyntykään — silloin kun olin lähellä sinun sydäntäsi.”

Poika puhui lapsen vilpittömyydellä tietämättä, että hän kosketteli äidin syvimpiä sydämen kieliä. Äiti putosi tuoliltaan polvilleen lattialle ojentaen kätensä ja veti pojan kiihkeästi rintaansa vasten.

“Oh, minun poikani! Minun pikku poikani!” hän nyyhki.

Naisten toiminnasta

MULLAN, IDAHO.

Ompeluseuran kokouksessa tammikuun 20 päivä keskusteltiin ja päätettiin seuraavia asioita: ensiksikin päätettiin tilata Toverittaren naistenpäivä numeroa 100 kappaletta, päätettiin ottaa osaa Toverin kirjamyymälästä, myyjäislippuja päätettiin tilata 100 kappaletta, myyjäistilaisuutta ei vielä määrätty, vaan ehkä ne tullaan pitämään lähimmässä tulevaisuudessa. Päätettiin myöskin, että pidetään ompeluseuran käsityömyyjäisillat helmikuun 19 päivä. Kaikki, joilla on seuran käsitöitä koettakaa saada valmiiksi siksi. Ompeluseuraan yhtyi 5 uutta jäsentä. Tervetuloa vaan!

Niin ja sitten vielä valittiin komitea jakamaan roolia näyttökappaleesta “Siirtolaisia”, joka tuliaan esittämään ompeluseuran toimesta piakkoin.

“Siirtolaisia” on kappale jota kannattaa tulla katsomaan jokaisen. Silinä kuvataan todellista työläisten kurjaa elämää ja kuinka me lähemmestämme tänne muka vapaaseen Amerikkaan mikä minin pakottamana luullen, että täällä on se kullala, jossa voi kaikki toiveensa toteuttaa. Mutta pian huomaammekin kuinka katkerasti olemme pettyneet.

Hirveän kylmiä ilmoja on ollut täällä jatkuvasti jo pitemmän aikaa ja silloin kun ei ole pakkasia tulee lunta niin sakeasti, että täällä vuorien koloissa on kohta vaarassa tulla lumi vierimän alle haudatuksi.

R. KOSKI.

MONESSEN, PA.

Ihanneliiton toiminta on yhä vaan vilkastunut. Kokoukset ja sunnuntai-koulu ovat nykyisin säännöllisesti. Lasten vanhemmat ovatkin tulleet enempi ja enempi näkemään ihanneliiton ja sunnuntai-koulun tarpeellisuuden, siitä todistaa se selkeä, että oppilaat ovat runsaasti lisääntyneet viime aikoina. On vielä joitakin lasten vanhempia jotka eivät ole vielä tulleet näkemään tätä elvää huolehdi lastensa kouluun tulosta. Mitkään vastenmielisyudet johonkin yksilöön tai henkilöihin ihanneliiton toiminnassa ei saa ainakaan tulla kysymykseen, jos semmoisia sattuisikin jollain olla, jota toivottavasti ei ole.

Ihanneliitolla on ilmat taas maalisk. 5 päivä monipuolisella ohjelmalla. Mainita ansaitsee jo näyttämökappale “Columbian kukkatarha” jota jo harjoitellaan kovan tuuhun kanssa Willen suosiollisella avulla. Lasten toimeenpanemat ilmat ovatkin aina saaneet runsaan suosion, ja osanoton, samaa toivotaan nytkin.

Ompeluseura on ollut meidän naisten keskuudessa lakkaannuksissa toiminnasta jo jonkun aikaa, eikä siitä ollutkaan enään tarkoitustaan vastaavaa hyötyä, kun käsitöt arvokkaatkin eivät nousseet myynnissä arvoaan vastaavaan hintaan, johtuen siitä kun yleisö on tottunut arvokkaampiin ilmatilaisuuksiin nykyisin, joten emmoiset markkinoimiset eivät enään tyydyttäneet yleisöä. Mutta ehkä siinä tarkoituksessa voitaisiin taas kohtapuoleen panna ompeluseura pyörimään, koska olen kuullut että näyttämö puivustoa on aikomus lisätä oikein hyvään kuntoon, ettei tarvitse kallista vuokria maksella puivusta. Olen tästä maininnut vain siksi, kun joitakin olen kuullut nureksimista siitä miksi ompeluseura ei ole toiminnassa.

“Unkarin mustalaiset” kaunis ja